

מסורת הש"ס

- א) לקמן פה. ודף טו: טז.
- ב) וז"ל קמלי ערוך.
- ג) וז"ל רבא, ד) וערכין.
- ד, ה) נבס"א: משומד.
- ו) געיל טו: א, געיל טו: ב.
- ז) נבס"א: נבס"א.
- ח) נבס"א: נבס"א.
- ט) נבס"א: נבס"א.

תורה אור השלם

אשר יבחר יי אלהיך לשום שמו שם ויבחר מבקרב ומצאנך אשר נתן לו קר פאשר צויתך ואבלק בשערך בכל אית נפש:

דברים יב כב
 1. וישחט את בן הבקר לפני יי ויזקירו בני אהרן הכהנים את העד ויזקרו את הדם על המזבח קיב אשר פתח אהל מועד: וקרא א ה ודצאן ובקר וישחט לקה ומצא לקה אם את כל דגי הים יאסף לקה ומצא לקה:

במדבר יב כב
 4. אך פאשר יאכל את הצבי ואת האיל בן האכלתו הטמא והקדור יתרו יאכלתו:

דברים יב כב
 5. ובתים מלאים כל טוב אשר לא מלאת ותרב וצובים אשר לא וצבב פרמים ויתים אשר לא נטעו ואבלק ושבקת: דברים יב ו

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' אריב בשר נחירה שכיטו ישרא' שפדו מןו לארץ. י"ב עפר מןו הכסף דף קוד ע"ב ע"ג על זה:

קעוי רש"י

בבב"ש. כחלי חויר מלוחם.

מוסף רש"י

בין בראש הגג בין בראש הפסיפה. וע"ג דמנן אין שומטין לא לתוך ימים ולא לתוך נהרות, דלא לימרו לשר של ים הוא שומט, ולא לתוך כלים דלא לימרו הואל ומקבל את הדם מורקן לעשות כוכבים הוא נרין, אפילו הכי בראש הגג שומטין ואין שומטין שנתה יאמרו לנשא השמים עלה לשטות, או אר מנקל ככלי את יודיען שר אפשר לו לעד את הגג ואין כאן שומט וקפסיה נמי הכל יודיעם דכיון דבפסיה הוא על כמות הוא שומט לתוך ים, שאי אפשר לו לעוף את הספיה (על יב:).

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

יז.

עין משפט נר מצוה

קבא א מ"י פ"ד מהל שמיטה הל"י [י"ח]:

שיטה מקובצת

א) אין צריכין ליאכל בטהרת הקדש כקדשים אלא כצבי: ב) ודרוש וכו' ואצ"פ שכבר עבר מי אמר"י כי אסר רחמנא בשר נחירה לאחר ביאה הי"מ לנחור אח"כ ולאכול אבל בתחורות ובאות מן המדבר הואיל ובשעת נחירתו היתר היהו תו לא מתסרי או דלמא לא שגא הסי' ומת"ד כחלי דחזירי: ג) הדבור המתחיל אלא לאחר מכאן נמחק כולו משום: ד) ויש לפגם שני עוקצים שכתאמה מליך: ה) צפרין שגורת בעוקץ של סופה. ו"ב ובתובו כ"י לישן קצר שהצאנה נכנסת בתוך הפגימה ועוקצי הפגם מוכיבין אותה לצאת לראשה של סכין ולא לסופה כך מצאתי בס' ישן מפי' רש"י ד"ל:

רבינו גרשום

בהמות שוחטם לצורכו שאם תאזה לאכול בשר אינו יכול לאכול עד שקירי אימורין משכנסו בשר הותר להן בשר תאזה בלא אימורין: בשלמא דר' ישמעאל היינו דתן השוחט ונתבלה בידו כלומר דעולם לא היהו נחירה במקום שחטיה ליפכך הנחור פטור מלכסות אלא עובדי א"ל כבר היהו נחירה במקום שחטיה [ואמאי] פטורה מלכסות: אלא לר' ישמעאל צבי ואיל גופיהו וכו' כלומר מי הוכשרו בלא אימורין: קתלי דחזירי. חזירים יבשים שקורין בקוש"ש בלע"ז: שנית הכל שוחטין ולעולם שוחטין וכו' כלומר הכל שוחטין כמיתא ארצינא דאמוראי לעולם שוחטין לר' ישמעאל כדאית ליה לר' עקיבא כדאית ליה: אי הן שוחטין וכו' כלומר [אין] מוקמת הני תרתי הכל שוחטין ולעולם שוחטין בשחטין הכל בשחטין ואפי' עוף: אלא אמר רבא הכל שוחטין חדא לאיתוין כותי וכו': דתרוין זמנין במתנותיהן הכל שוחטין חד בתחלת הפרק וחד הכא. לעולם שוחטין כו' כלומר וכולו לתוך מוקמין בשחטין: שחטין קציר והמגירה מגל קציר שישלא בלע"ז. מגירה עשור כמגל קציר לתרוין חפציו: אגרת פסול וכו' ב) בזה ענין: מסכתא מרוח

א) נראה לז"ל משמי וחיות בזה ענין מוסקת וכו'.

ובל שכן השתא דארחיקו להו טובא. לסקריס דגרסינן באלו הן הלוקין (מכות דף ט"ז). לעולם לא קידשה לעמיד לנא אם כן לר' ישמעאל הותרו הצמות וקשה דאם כן מאי קאמר הכא לר' ישמעאל דארחיקו להו טפי אדרבה אקריבו להו טפי כיון דהותרו הצמות:

ר"ב עקיבא סבר בשר תאזה לא איתסר בלע"ז. תימה מנא ליה הא דלמא מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי וי"ל אי לרבי עקיבא מיתסר בשר תאזה אס כן היכי הותרה להם בשר נחירה דנקדשים מודה דצ"ע שחטיה כדמשמע בסמוך ואי צ"ע ואלו הא בקרא דדרשין מיייה היתר נחירה כתיב בקר ואלו כדכתיב כי ירחק ממך וצמת מבקרב ומצאנך שגלו יכול יהוירו להתירן הראשון לך שנינו לעולם שוחטין: במאי קמיפלגי רבי עקיבא סבר בשר תאזה לא איתסר כלל ר' ישמעאל סבר בשר נחירה לא איתסר כלל בשלמא לרבי ישמעאל היינו דכתיב וישחט את בן הבקר אלא לרבי עקיבא מאי וישחט קדשים שאני בשלמא לרבי ישמעאל היינו דכתיב והצאן ובקר ישחט להם אלא לר' עקיבא מאי הצאן ובקר ישחט להם ינחר להם מיבעי ליה נחירה שלהן זו היא שחיתתן בשלמא לר' ישמעאל היינו דרתנן השוחט ונתבלה בידו והנחור והמעקף פטור מלכסות אלא לר' עקיבא אמאי פטור מלכסות הואיל ואיתסר איתסר בשלמא לר' עקיבא דאמר בשר תאזה לא איתסר כלל היינו דכתיב א"ך כאשר יאכל את הצבי ואת האיל בן תאכלנו אלא לרבי ישמעאל צבי ואיל גופיה מי הוי שרי כי אסר רחמנא בהמה דחויא להקרבה אבל לא אסר רחמנא בעי רבי ירמיה א) אברי בשר נחירה שהכניסו ישראל עמהן לארץ מהו אימת אילימא בשבע שבכשו השתא דבר טמא אישתי להו דכתיב ובתים מלאים כל טוב ואמר ר' ירמיה בר אבא אמר רב ב) כתלי דחזירי בשר נחירה מבעיא אלא לאחר מכאן ואיבעית אימא לעולם בשבע שבכשו כי אשתי להו של של עובדי כוכבים דידהו לא אישתי תיקו אמר ב) רבה שנית הכל שוחטין ולעולם שוחטין בכל שוחטים מאי משנית ליה וכי תימא בין בצור בין בזכוכית בין בקרומית של קנה הא דומיא דהך קתני אי הך בשוחטין האי נמי בשוחטין ואי הך בנשוחטין האי נמי בנשוחטין אלא אמר רבא הכל שוחטין ב) חדא לאתווי כותי וחדא לאתווי ישראל ב) מומר לעולם שוחטין בין ביום בין בלילה בין בראש הגג בין בראש הספיה ב) בכל שוחטין בין בצור בין בזכוכית בין בקרומית של קנה: חוין ממוגל קציר והמגירה: אבזה דשמואל פגם ושרד פגם ושרד שלהו ליה כמגירה שנינו תנו רבנן

סבין
 עקיבא. על כסוי הדם צמדבר נטו ונחירתן היתה שחיתתן והנחור צומן הזה נמי נצעי כסוי: א) כאשר יאכל. עכשיו צבי ואיל בטרם נאכלו לבקר ולכן משתכנסו לארץ כקדשים של עכשיו אין צריכין ליאכל בטהרת הקודש אלא כצבי ואיל של עכשיו שהטמא והטעור אוכלין בקערה אחת. אלא לר' ישמעאל כו': כי אסר רחמנא. בשר תאזה צמדבר: שהכניסו ישראל. אליבא דר' עקיבא מהו לאכול אחר כניסתן צומי אמרינן כי אסר רחמנא בשר נחירה לאחר ביאה אחרי כן לאכול אכל הנחורות וצאות מן המדבר הואיל וצבעת נחירתן היתה תו לא מתסרי או דלמא לא טוב וגו'. קפיה דקרא ואלתה וצבעת: טאלא נחור מאלן. דליינו בשבע שחלקו דלא ליה רחמנא טומאה אלא צבעת שלל כדכתיב (דברים ט) ואלתה את שלל אויבך וגו'. שבע שנים כצבו ושבע שנים חלקו כדאמר' צפרק אין נערינן (ערכין דף ט"ז): שלל של עובדי כוכבים. כדכתיב (דברים ו) אשר לא מלאת וכתיב נמי את שלל אויבך: שנית הכל שוחטין. ומוקמת לה צנשחטין כדאמרן [נח] הכל טעונים שחטיה ואפי' עוף: ולעולם שוחטין. נמי מוקמת ליה כדאמרן [שם] דאשמעינן דאע"פ שגלו לא חזרו להיתירן הראשון ואין בשר נאכל אלא בשחטיה: וכי סימא בין צבור כו'. דלאו צנשחטין אחת לאורווי אלא צנשחטין: אלא אמר רבא. כולה בשוחטין והכל שוחטין תרתי דמני צנמני: חדא לכותי וחדא למומר. כדאמרן צריש פירקין (דף ג:). אין צלילה. כשאצוקה כנגדו כדאוקימנא (געיל דף ג:). בין בראש הגג. ולא חיישין דלימרו לנאכל השמים עולה לשמות: בין בראש הספיה. ואע"ג דתמן לקמן (דף מה). אין שוחטין לתוך ימים צראש הספיה שרי דמוכחא וילוחו דלנקר ספינתו הוא לרין: פגם ושרד פגם ושרד. עשה צצקין פגימות הרבה שאינן דומות זו לזו ושרד לא"י ליעד אלא סקורה ואלו כתיב כן עשה פעמים ושלש: שלחו זה יאה לך בפגימות: כמגירה שנינו. שפגימותיה מלוות לעומקן ויש לפגם שני עוקצים וצנשחטה מוליך צפרין מסוף הסבין לראשה צפרין חוגרת צעוקן של כל סופה:

סבין

א) נראה לז"ל משמי וחיות בזה ענין מוסקת וכו'.